

KU LEUVEN

HIVA

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR
ARBEID EN SAMENLEVING

In den beginne was er de relatie

Brussel, 18 september 2019

Goedroen Juchtmans

Vertrekpunt

- Onderwijs als plek waar men leert met elkaar in interactie te gaan (cf. belang soft skills). Dit vraagt om onderwijs dat er zelf in slaagt een kwaliteitsvolle interactiecontext te worden voor alle leerlingen

Interactionele benadering op onderwijs

= benadering die de interacties op school als uitgangspunt van analyse en actie neemt.

Centrale vragen:

- Beschrijvend / analytisch: Hoe gaan mensen op school interacties aan, wat gebeurt er tijdens die interacties en wat genereren ze aan effecten?
- Actiegericht: Welke types interacties binnen het onderwijs vormen de bouwstenen van kwaliteitsvolle omgevingen en leerprocessen?

Interactionele benadering op goed onderwijs

- Start met besef dat geen enkele interactie machts- en contextvrij is
- Omwille van gevolgen hiervan voor maatschappelijk kwetsbare leerlingen, vraagt goed onderwijs sensitiviteit van leerkrachten voor maatschappelijke kwetsbaarheid
- Hoe?
= Inzetten op relationele handelingskracht van leerkrachten én leerlingen (cf. Burkitt / Edwards)

Hoe omgaan met verschillen?

Voorbeeld kruisteken:

Voor het bidden in de klas en tijdens de schoolvieringen maakt iedereen altijd een kruisteken. Maar wij doen dan niet mee. Mijn vader zegt dat we moslims zijn. Daarom mogen wij geen kruisteken maken.'

- Niet verschillen slaan kloven, wel problematisering ervan
- Belang van een verwelkomend klas- en schoolklimaat
- Een school met een quest-oriëntatie: over het cultiveren van het exploratief vermogen van leerlingen
- Samen oplossingen bedenken en implementeren

Toekomst: leren voor de mensheid

Van onderwijs gericht op het leren functioneren van het individu in de maatschappij, naar onderwijs dat leerlingen vormt tot burgers die hun relationele handelingskracht willen en kunnen aanwenden in functie van een sociaal rechtvaardige en menswaardige samenleving.

Rol overheid

- Formulering van eindtermen openhouden
- Inzetten op school als lerende organisatie

DANK U

goedroen.juchtmans@kuleuven.be